

## סיכום ספר במדבר – לשימוש פרטי ולתלמידים

מתוך האתר של מאיר אביטן [www.meir-avitan.co.il](http://www.meir-avitan.co.il)

### פרק ב'

### סדרי חנייתם ומסעם של שבטי ישראל

#### סדר חנייתם:

\* "איש על דגלו באותות" – לכל שבט יש דגל בעל צבע המיוחד לו, והוא אותו צבע בקבוע לאבנו בחושן.  
\* מסביב לאהל מועד.

סדר החניה מסביב למשכן – ראה טבלה מצורפת.

#### סדר נסיעתם:

סדר הנסיעה תאם את סדר החנייה: "כאשר יחנו כן יסעו" (ב', יז). כשם שמסביב לאהל מועד חנו הלויים ומסביבם בני ישראל, כשבכל צד יושבים שלושה שבטים (ארבעה מחנות, שלושה שבטים בכל מחנה), כך נסעו: במרכז אהל מועד הנישא ע"י הלויים, ומסביבם בני ישראל, באותו כיוון בו חנו.

\* הערה: כיצד חולקו השבטים לארבעה מחנות וכיצד הוחלט על מקום חנייתם? פירוש אחד לכך הוא שמזרח הוא הצד החשוב ביותר, מול פתח אהל מועד, ולכן חנו שם משה, אהרן ובניו, וכן יהודה (שבט המלוכה) ואחיו בני לאה שנולדו אחריו: יששכר וזבולון.

דרום-שני בחשיבותו (המזבח) שם חנו בני קהת, שתפקידם לטפל בכלי הקדש, וכן ראובן, הבכור מלידה, והשבטים שנולדו אחריו: שמעון, ובמקום לוי – בני גד, הראשון לזלפה שפחת לאה.  
מערב – בני גרשון, שטיפלו ביריעות ובכיסויים, וכן בני רחל: אפרים, מנשה ובנימין.  
צפון – בני מררי, שטיפלו בקרשי המשכן ועמודיו, וכן בני השפחות: דן, אשר ונפתלי (רלב"ג).

תשובה	שאלה	פרק ב'
<p>א. הפרק עוסק בסדר החנייה וסדר הנסיעה של השבטים. ב. אותות: 1. הסמלים שהיו מצוירים על דגלי השבטים. 2. באותם סימנים שמסר יעקב לשבטים לפני שמת לגבי הדרך בה ישאוו ממצרים להיקבר בישראל: יהודה, יששכר וזבולון ממזרח וכן הלאה.</p>	<p>עיין בפרק ב' פסוקים א'–ב', ט'. א. מהו הנושא בו עוסק פרק ב' לפי פסוקים אלו? ב. מהם האותות הנזכרים בפסוק "איש על דגלו באותו לבית אבותם" ... (ב') לפי רש"י, שני פירושים.</p>	<p><b>1</b> <b>ב'</b> <b>חנייה ונסיעה</b></p>
<p>ממזרח לאהל מועד חנו יהודה ראש הדגל ועמו יששכר וזבולון ובעת שעמדו לצאת למסעיהם נסעו הם ראשונים (ט'). מדרום לאהל מועד חנו ראש הדגל ראובן ועמו שמעון וגד, והם נסעו שניים (ט"ז). ממערב לאהל מועד חנו אפרים ראש הדגל ועמו מנשה ובנימין, והם נסעו שלישים. מצפון לאהל מועד חנו דן ראש הדגל ועמו אשר ונפתלי והם נסעו אחרונים. ב. אהל מועד והלויים יצאו אחרי שני הדגלים הראשונים והיו באמצע בין המחנות. ג. סדר הנסיעה היה כסדר החנייה, דהיינו בני ישראל לא הלכו במעין טור שבראשו דגל מחנה יהודה ואחריו השבטים במחנה ראובן וכו', אלא ממש כסדר חנייתם כך הייתה נסיעתם, מחנה יהודה ממזרח ללויים (הנושאים את אהל מועד), ראובן מדרום וכו'.</p>	<p>א. ציין המחנות לפי כיווני החנייה שלהם. כתוב מי עמד בראש כל דגל ומה היה סדר נסיעתם. ב. היכן השתלבו אהל מועד והלויים שחנו סביבו בסדר הנסיעה? (פסוק י"ז) ג. הסבר פירוש המילים "כאשר יחנו כן יסעו" (י"ז). היעזר ברש"י לפסוק זה ולפסוק ט'.</p>	<p><b>2</b> <b>ב'</b> <b>דגלי המחנות</b></p>